

1913. Szeptember 3. szombat

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

87-ik szám.

Szerda, szeptember 3.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN: Egy hóra 1 korona
Negyedévre 3 " 2 fill.
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN: Egy hóra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Főszerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Császári politika — és Andrássy Gyula pártalakítása.

Irta: Dr. Kalmár Antal.

Jól van: fogadjuk el, hogy a 48-as politika — Bécs előtt imposszibilis politika, ami magyarul azt jelentené, hogy függetlenségi és 48-as párti ember kormányt nem alakíthat Magyarországon.

No és ezzel szemben mi a posszibilis politika? Más nem lehet, mint a 67-es politika. Egészen rendben van a dolog; ámde kérdezzük: 67-es politika-e az, ha valaki programjába fölveszi az önálló vámterületet, az önálló magyar jegybankot, hogy a kiegészítő magyar hadsereg magyar nyelvről ne is beszéljünk?

Igenis, ez tökéletesen 67-es politika. Ámde most újból kérdezzük: az a magyar 67-es politikus, aki programjába fölveszi a vámsorompókkal védett önálló vámterületet és fölveszi a külön magyar jegybankot, aki egyszóval programjába fölveszi a Magyarország gazdasági függetlenségét: aposszibilis politikus-e Bécs előtt? Épen olyan neuposszibilis politikus, mint a legvadabb függetlenségi és 48-as politikus.

Igaz ez? Ez megdönthetetlenül így van.

De ha így van: akkor miféle alapja van a magyar közéletben annak a közfelfogásnak, hogy csak 67-es közjogi alapon lehet Magyarországon politikát csinálni? Miféle alapja van, amikor megcáfolhatatlanul kimutattuk, hogy ennél hamisabb tétel nincs a magyar politikában.

I. Ferenc József és Deák Ferenc együtt alkották meg a 67-es közjogi alapot, az alap kedves a királynak, kedves a nemzetnek, de a király minisztere csak az lehet, aki a 67-es közjogi alaphoz csak azt fogadja el, ami

tisztán a királyoknak kedvez. Ámde kérdezzük harmadszor: 67-es politika ez? Nem, és bármilyen banális is hangzik: ez császári politika. Minthogy tehát így 67-es közjogi alapon nem lehet más politikát csinálni csak császári politikát: ennél fogva 67-es közjogi alapon az ugynevezett parlamenti váltópolitika nem is fejlődhetik ki soha.

Hamis tétel tehát az, hogy a magyar parlamenti váltópolitikának a függetlenségi és 48-as párt legfőbb akadály, vagyis, hogyha a 48-as párt elmenne az utból, akkor Magyarországon nyomban életre kelhetne a parlamenti váltópolitika -- 67-es alapon. Nem kelhetne életre, mert 67-es alapon akkor sem csinálhatna egyetlenegy 67-es közjogi alapon álló párt se más politikát, mint császári politikát, vagyis örökké a kormányon volna az a 67-es párt, amely a császár akaratának behódol; de az a 67-es párt, aki I. Ferenc József és Deák Ferenc együttes törvényéből a külön vámterületre és a külön magyar bankra vonatkozó közjogi tartalmát is meg akarván valósítani, s ezt fölvenné kormányprogramjába: az a 67-es párt soha kormányra nem kerülhetne.

Mindezt miért mondják el most? Nem szörszálhasogatásból, mert ennek nincs sok értelme; nemzeti keserűségből sem, mert a magyarnak minden nemzeti panasa ugyanis falra hányt borsó. Ellenben aktuálisnak tartjuk most, hogy Andrássy Gyula gróf újból meg akar teremteni egy 67-es közjogi alapon álló pártot.

Nemzeti szempontból egészen rendén való dolog lenne, ha a mostani Tiszaféle 67-es uralmat, amit az államtól elkelt közpényeken a lepvadabb képviselő vásárlat teremtett meg, s amely keletkezéséhez hiven csak szuronyokkal tarthatja fenn magát: egy másik tisztességes 67-es uralom váltaná föl. Ez ugyan csak személycsere lenne, de a világ bármely kormányzatában ki ne óhajtana egy bü-

nökkel terhelt korrumpált uralmat becsületes kormányzattal fölcserélni?

Andrássy is csak ezt akarja, mert további tekintetben: schluss! Andrássynak, ha kormányra akar jutni, ép olyan császári politikát kell üzni, mint Tiszának, s innen van, hogy Andrássynak a programjából a 67-es alapnak azok a nemzeti tartalmai, amik az önálló vámterületre és az önálló magyar bankra vonatkoznak: épen úgy hiányozni fognak amint hiányzik az a Tisza-kormány programjából is.

Nyiregyházának nincs beleszólása

Az ipartestület illetéktelen.

(Saját tudósítónktól.) Pár nappal ezelőtt megírtuk, hogy a nyiregyházi ipartestület olyan irányu megkeresést intézett a debreczeni Keresk. és Iparkamarához, hogy a jövőben a Kamara elnöke, a méltányosság elvénél fogva, ne kereskedő, hanem iparos legyen. A kamara elnöke ugyanis évek hosszú sora óta kereskedőkből telik ki, éppen azért tartotta jogosnak a nyiregyházi iparosság, hogy az elnökválasztásnál nekik is adjon teret a kamara.

Erre a kívánságra — mint nyiregyházi tudósítónk jelenti — tegnap az alábbi válasz érkezett:

A nyiregyházi ipartestület megkeresése a kamara leendő elnökének az iparos-osztályból való választása érdekében mozgalom indítása iránt.

A kamara illetéktelennek s okadatolatlanul találja a nyiregyházi ipartestületnek a kamara legsajátabb belügyeibe való beavatkozási kísérletét.

A kamara életének rendjét törvény szabályozza, e törvény gondoskodik arról, hogy kiket ruházzon fel az elnökválasztások jogá-

A „Bikszádi”
természetes

Gyógy-ásványvíz

Egy üveg Bikszádi viz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegeért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkotórészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmulja a hasonlószeretű külföldi ásványvizeket. Hurutos bántalmaknál páratlan. Az idei természetű savanyu borral vegyítve kellemes ital.

„BIKSZÁDI” GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használatra valódi áldás gyomorbetegségeknél, szék-szorulásban szenvedőknek.

Rapható Debreczen és vidékén minden gyógyszerertárban és jobb fűszerüzletben. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

val s azok, akiket a kerület érdekeisége e jogok gyakorlására tagokul a kamarába be- küld, mindenestre képesek arra, hogy jogaik- kal szabad meggyőződésük szerint, külső be- folyásoktól menten éljenek.

Debreczen, 1913 augusztus 30.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara nevében:

Debreczeni Lajos s. k. Szávay Gyula s. k.,
alelnök. ti kár.

A nyiregyháziak körében nagy megü- közéssel tárgyalják ezt a heves, elutasító vá- laszt és bizonyos orvosiással akarnak élni.

Jellemnevelést az iskolában!

Kettős hivatása van a modern karnak, Nemzeti és kultur hivatása. Nem ellentétes két gondolat ez, sőt egyik kiegészítése a másiknak. Igaz nemzeti élet csak ott lé- ketethet modern országokban, ahol igazi kul- turélet is érvényre jutott. Franciák voltak az elsők, akik már megmatatták Napoleon előtt, akiknek korát egy intenzív fölvilágo- sodási áramlat előzte meg, hogy országu- kat naggyá csak egy nemzeti eszmékkel telített társadalom tudja növelni, de e nem- zeti nevelés alapját egy általános és a tu- dományos kutatással megalapozott közokta- tás képezheti.

A köznevelésük sem nélkülözheti ezt azt irány elvet. A különbség mindössze az, hogy nekünk nagyobb súlyt kell helyez- nünk a nemzeti szempontokra. Országunk különböző nemzetiségekkel van elhintve és e nemzetiségek megmagyarosításának hő eszköze az iskola.

Azonban az iskola nem tisztán arra való, hogy nyomatott írást, hogy vonalak

rajzolását, hogy nemzeti érzelmekkel átfűt- versek bemagolását szolgálta, a fiatal és minden iránt fogékony gyermek számára. Egészen más céljai vannak az iskolának. A nép lelkébe a kultura magvait, a további neveléshez való érzéknek a fejlesztését csak úgy tudjuk beleplántálni, ha előbb egy más művelődési alapot szolgáltatunk. Ez az alap nem lehet más, mint a jellem fejlesztése. — Régen belátták a jellemfejlesztésnek a továb- bi életpályán való hasznát az anpolok. A gyermek fiatal és minden iránt fogékony lel- két nem tömik tele grammatikai forrákkal, sem matematikai képletekkel. Ezt egy ké- későbbi időszakra hagyják az angolok, ami- kor a gyermeknek kellő jártassága van az irodalomban. hallgatott szónokokat, olvastat- ták vele az angol klasszikus íróit. Csak ami- kor a gyermeknek fejlett logikája van, ami- kor az elvont tárgyakat reális világból kö- vetkeztetni tudja, szóval amikor megérett az esze a matézisre, csak akkor oktatták ki őt a matematikára.

Nekünk magyaroknak erre a körülményre is figyelemmel kell lennünk, de sa- játos helyzetünkkel fogva más körülményre is, arra, hogy az ország népét megmagya- rosítsuk iskolai útján.

Elsősorban azonban az angol minta szerint kellene eljárunk. — A gyermek lel- kébe kevesebb formai tudást és több szere- tet köteleességünk beplántálni. A száraz tan- terv helyett egy nevelési tervet kellene ki- dolgozni és ezen az alapon kellene megindí- tani a hódító hadjáratot a nemzetiségi izga- tás ellen. — Be kell bizonyítanunk, hogy magasabb kultur érzelmű népek vagyunk, amelyhez hozzásimulni más nyelvűek számára valóságos nyereség. — Ha ezt elértük, egy vértelen de dicső csatát uvertünk. Nincs az az izgága propaganda, amely legyűrni tudná azt a hadsereget, amelynek katonái szeretet- tel vannak vértelve.

Csak hogy ez nem tisztára nemzetiségi

vidék iskolái számára való recept. — Magyar vidékek gyerekeit is jellemneveléssel kell is- kolára fogni és csak ha már kellő crettiségi fokot értek el, lehet őket a tudományok vi- lágába bevezetni. Lassan, de mégis átszivár- gott hozzánk ez a nevelési módszer, amely- nek első foka az, hogy a falusi iskolákban a mezőgazdasági tárgyakat kiválóan kultivál- ják és az elemi ismeretek között is nem so- kat ölel fel a tananyag.

Ezen az uton kell tovább haladnunk, de a gyakorlati életre való nevelés mellett oktassuk ki az idegen nyelvűeket a magyar nyelvre. nem grammatika útján, hanem a sze- retet taneszközüvel. Ez nemzeti és kultur hi- vázás lesz.

Csak ezzel és ha a nemzetiségiakat gazdasági fejlődésükben is is ápoljuk, tudjuk megnyerni a mi nagy — és igazán szent ügyünknek.

Iskola nyílás idején különös nyomaték- kal kell hangsúlyoznunk, hogy tisztára ez az egyetlen módja annak, hogy mi itt ebben az országban nemzetiségi féltelenségek által ne zbvartassuk. Adjunk ennek az országnak a sz- retet emléjén táplált nemzetiségi nemzetet és akkor meglehetünk győződve, hogy ennél hathatósabb eszközt nem lehet kitalálni egy csöndes harc kivételére.

Minekünk meg kell mutatnunk a nem- zetiségieknek, hogy ők ép úgy érvényesül- hetnek itt, mint a magyar ember és nem kell más áldozatot hoznia, mint azt, hogy velünk egyetértésben és velünk szeretetben egyesüljön.

Iskoláink jövője, társadalmunk jövője. Ha iskoláink megfelelnek annak a követel- ménynek, hogy nemzeti és általános kultur- hivatást teljesítsenek, akkor bizvást remél- hetjük, hogy nem csak az iskola, hanem maga a magyar társadalom is neki lendül.

Vörös leány.

— Artista-lörténet. —

A hat cirkuszi csillag nevetgélve, paj- zánkodva készült az előadásra — a színlap szerint Snowy Girls volt a közös nevük. Kar- csu, gyermeketeg nővést angol lányok voltak mind. Szemük ragyogott, az arcuk pirosított a gondtalanságtól és a festektől.

Az öltöző nagy tükre előtt Li Jenkins, cirkuszi néven a vörös Li pirosította magát. Igazi ir szépség volt, a haja sötétvörös, a szeme ragyogó, arca — ha nem volt be- festve — finom fehér. Gyönyörű drága or- chideák övezték a nagy úk őt. Mert a vörös Li ünnepeit szépsége volt a világ minden nagyobb városának, körül is hódolták virá- gokkal, fejedelmi ajándékokkal és ajánlatok- kal mindenütt, ahol csak megfordult társu- latával. A nyakán csillogó kétsoros igaz- gyöngyök magában vagyont ért.

Az ajtó félig nyitva volt. Odakint nagy- ban készülődtek a jelenésre. Egyik-másik izomgyakorlatokat végez. Egy szikár, hatal- mas férfi bámulatos erővel dob ki valami nagy vasgolyót, halvány, vonalozott arca ki- vörösödik a megerőltetéstől. Leonard An- drewsnek hívták. A lányok éretlen tréfákkal bosszantották a mindig komoly atléta. Aj- kait összeszorította. A magába fűtött gyűlö- let és elkeseredés az arcára rajzolódott. — Öregnek, meggörnyednek látszott e pillanat- ban az erős férfi. Az igazi artista megveté- sével fordult mindig e fiatal lányokkal szem- ben, akik semmit sem dolgoztak, hanem huzzák az óriási fizetést azért a haszontalan, semmi táncért, meg énekért.

Az atléta és a vörös Li szemei talál- koztak. A leány hidegen, közönyösen mérte végig a férfit, akinek szemében vad szenvedé- ly lángolt. Ismerték egymást jól mind- ketten.

Évekkel ezelőtt Leonard Andrews való- ságos éltető csillaga és dicsősége volt ennek a vándorcirkusznak. Ő vette magához a kis vörös Lit, a szegény, elhagyott, kiéhezett fi- atal leányt, miután a melegsívű erős ember megszánta őt London egy nyomortanyáján. Mindig az oldalán volt a serdülő, gyönyörű lányka, ő védte meg a cirkusz nyerségei és ülegei ellen.

Nagyot sóhajtott most Leonard. Mily igaztalan szép volt már akkor is az elhagya- tottságában. Éhezett volna, agyonfázott volna, ha nincs Leonard, aki állandóan vigyázott rá, mintha tulajdon gyermeke lett volna. Megvonta szájától a nyomoruságos idők uo- só faluját és a kis vörös leánynak adta. E mellett állandóan meglegedett volt. Megele- gedetté tették a leány ölelő karjai és hálás, sokszor mondó szavai: „Leonard! Drága Leo- nardom!”

Az éretlenségét és bizarrságait kettészakították őket egymástól; kettészaki- totta őket az artista élet, amely nem ismer pihenést, vagy nyugalmat s éhezve, fázza, sírva, nevetve komédiázza végig a világot. A vörös Linek fölvitte Isten a dolgát. Az ő ne- vére büszke volt a cirkusz; a férfi pedig, a régi nagyság eltörpült, eljelentéktelenedett a leány mellett. Az öregedés is ott lábaltan- kodott a jelene előtt. Elfordult a kacér, szem- telen leányoktól. Nem szerette hallgatni a leánynevetést.

A leányok öltözökdtek. Pántlikás, szala- gos, trikóruhájukat cicomázták; rózsákkal díszítették szöke vagy beszökített hajukat; diskurálgattak, énekelgettek, valami kuplé- felét dudolgtattak. Newyorkban vagy Szent- péterváron hallották... Kedvesek voltak, könnyelműek és felületeseek, aminők a nyo- morból kiszakadt leányok lenni szoktak.

Li Jenkins a tükörbe nézett. Nagyon jól tudta magáról, hogy szép. Szemei villog- tak, fogai fehérlettek. Elábrándozott. A tü- körbe bámult, az arcába, a szépségébe, a jövőjébe, amely mögött a mindig tündező nyomor-műt állott; Leonard... A leány összeszorította ajkait... Megátkozta ezt az ábrándozást... De hiszen Leonardnak érez- nie kell, hogy nem valóik már egymáshoz. Az igazságtalanság érzete nem bántotta, nem indította meg azok a mélységes kinok, ami- ket jöttevőjének okozott.

Leonard! Ő volt a vörös Li gyermek- kora, a szegénysége, a multja. Megborzon- gott, ha arra gondolt. Eszébe jutott a szülői ház London nyugoti síkatorai között. Atyja ir származásu dokkmunkás volt, mindig ré- szegeskedett, gyermekei állandóan fűltek tőle; kenyeret sohasem hozott számukra, annál több tüleget. Anyjuk félig agyonéhezett, el- vékonyult, koradreg asszony volt. A kétség- beesett buta letargia őt is az alkohol karjaiba dobta. Hányszor kellett a meleg lakóhelyet nélkülözniük! Hány hideg éjszakán kellett a Themse hidja alatt összekuporodniuk. Min- dennek vége lett akkor, midőn a cirkuszhoz jutott.

Leonard!

A vörös szépség megborzongott. Miért

A Concours Hippique programmja.

Tiszteletdíjak és pénzjutalmazások

A Debreceni Lovar-egylet és Debreceni Urkovics-egylet által október hóban rendezendő nagyszabású sportnapokra már összeállították a programokat. A három napra tervezett Concours Hippique alkalmából tizennégy versenyproponció állapított meg és egy két napig tartó csoportosított tereplovagló verseny fogja azt lezárni, melyet a hadügyminisztérium megkeresése folytán kapcsolta a lovajátékok programjába a rendezőség.

A proponciók a következők:

E l s ő n a p, október 14-én délelőtt 10 órakor.

1. Hunter Jew teliverek részére. — Díj: 1000 korona és 4 tiszteletdíj. Lovak lépésben, ügetésben és vágatásban, öt akadályon át.

2. Hunter Lhow beföldi félvér lovak részére. — Díj: 1000 korona és 4 tiszteletdíj. — Urlovasok által lovagolandó.

3. Hunter Lhow nehézsúly alá való lovak részére. — Díj: 1000 koronk és 4 tiszteletdíj. (Szünet.)

Délután 2 órakor. 4. Hintós fogatok díjazása. (Kettős, négyes, többfogatu. — Három tiszteletdíj. (Szünet.)

5. Jucker fogatok díjazása. — Három tiszteletdíj. Urkocsisok részére.

6. Női hátslovak díjazása. — Négy tiszteletdíj. Három akadályon át.

7. Hátslovak előlovaglása. — Díj: 800 korona és 4 tiszteletdíj. — Négy akadályal.

M á s o d i k n a p, október 15-én

is nem megy már el? Szegényt nagyon ki-
noztta a vad, hűséges viszonzatlan szerelem.

A rendező csengettyűje megszólalt.

A hat „Snowy Girls“ könnyedén felszökörel a színpad lépcsőjén. Ők következtek. Li is készen állott a jelenésére. A kulisszák mögött találkoztak Leonarddal. Az izmos ember megragadja a leány csuklóját.

— Hagyj el! — kéri szinte parancsolólag a leány. — Ne bánis, minékünk már egymáshoz semmi közünk nincs.

— Mindent nekem köszönhetsz! — könnyöngött a férfi a szinte fuldokló fájdalom hangján. — Én tettelek nagygyá! Miért? Miért hagysz el?!

A nő kiméletlenül nevetett:

— Én nagygyá lettem, de te maradtál a régi, nyomoruságos artista.

A férfi összerázkódott. Felemelte karját, hogy reá sujtson. Szemeik találkoztak. A londoni Slumból kiragadotti éhező kis lány szemei voltak azok megint. Az erős férfi karjai lehanyatlottak.

— Menj! — mondta neki fájdalmas lemondással. — Mi nekünk egymáshoz semmi közünk nincs.

Öt perccel később már a Snowy Girls között táncolt a vörös Li, a varieté királynője.

Leonard tekintete még egyszer rátapadt a táncoló leány karcsu alakjára, fehér arcára, tűzszínű hajára.

Aztán nehéz, komor léptekkel kiment az irodába, hogy felbonítsa az évtizedek óta fennálló szerződést. Ebben az elhatározásban benne volt egy élet minden elkeseredettsége és fájdalma.

Maria Holma.

szerdán. — Kezdáte 9 óra 30 perckor délelőtt.

1. Díjugratást Díj: 600 korona és 4 tiszteletdíj. — Távoiság négyezer méter.

Ugyanaznap délután fél 1 órakor. 3 Drag hunt Steeple-Chase. (Vadászverseny) Négy tiszteletdíjjal.

Harmadik nap, október 16-án csütörtökön. — Kezdeté déli 12 órakor.

1. Női fogatok díjazása, — Négy tiszteletdíj. — (Egyes, kettős, vagy több fogatu.)

2. Horse Show. — Díj 500 korona 3 tiszteletdíj.

4. Díjugratás. Díj: 400 korona és több tiszteletdíj. Urlovasok részére.

A nevezések október hó elsején záródnak be.

Akadályok a következők: 1. Földhányás 1 m. magas, 150 cm. széles, ezen 30 cm. magasságban egy rud. 2. Kőfal, 130 cm. magas. 3. Gyalogösvény, 1.50 széles árok, két 1 m. magas korlát között. 4. Bullfinsch, 1.50 magas. 5. Vizes árok, 3.50 m. széles, előtte kefe. 6. Hármaskorlát, 60—90—120 cm. magas és 1.50 cm. széles. 7. Juhakol, 1 m. magas és 10 m. távközben. 8. Keru, 1.10 cm. magas, 3.50 cm. széles drótkerítés között. — 9. Angol ugrás korlát 60 cm., sövény 1.40 em. közöttük 1.50 cm.-es árok. 10. Farakás, 120 cm. magas, alapszélessége 1.50 cm. 11. Koppelrick, 1.10 centiméter, möbötte 2 m. széles árok.

Október 18 és 19-én tartatik a csoportosított tereplovaglást. Itt 3500 korona díj — és több tiszteletdíj kerül kiosztásra. És pedig az első 55 km.-es tereplovaglás. második nap díjugratás és díjlovaglás is lesz.

A pompás és nagyarányu programot az országot, sőt a a külföld sportkörökben is oly nagy érdeklődéssel fogadják, hogy e napokon mintegy 300 idegen érkezik Debrecenbe, ami érthető gondot okoz a rendezőségnek.

Ezuton is kértk tehát azokat a ház- és lakosztály tulajdonosokat, akiknek fölöszsámu szoba áll rendelkezésükre, ezeket méltányos árak mellett följánlani sziveskedjenek, nehogy Debrecen városa a jövőben elessék attól a megtiszteltetéstől és közgazdasági előnyöktől, ami az ideérkező idegenek révén éri. A lakásbejelentések Loránt József versenytitkárhoz, Piac-u. 16. szám alá küldendők.

Modern négyszobás

utczai lakás

villanyvilágítással és vízvezetékekkel

azonnal

KIADÓ.

Értekezhetni itt a szerkesztőségben, vagy dr. Elek Dezső ügyvéddel Werbőczy-utca (iparkamara-palota.)

Debreczeni Zeneakadémia

országos m. kir. zeneakadémiára
előkészítő tanfolyam.

Főtanszakok: ének, hegedő, zongora, cimbalom, gordonka, harmonium, fa- és réz fuvóhangszerek.

Tandíj: Havonként 8 korona, haladókknak 10, kiműv. o.-ban 12 K. Beiratási díj egész évre 5 korona.

Tanárok: áll. kép. okl. tanárok, művészek és kiváló pedagógusok.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

P. Nagy Zoltán

igazgató

Battyányi-utca 18. szám.

Hivatalos óta: d. e. 9—12. d. u. 3—6.

Telefon szám 554.

A mellőzött debreczeni iparosok.

Az Ipartestület beadványa a városi tanácshoz.

(Saját tudósítónktól.) Megirtuk már annakidején azt a mindenképpen sajnálatos dolgot, hogy az új Bika-szálló berendezési munkálatainál a helyi iparosokat jóformán teljesen mellőzték. Az ipartestület vasárnap tartott gyűlésén foglalkozott ezzel s séremeiknek orvoslása végett egy beadványt intéztek a városi tanácshoz, amelyet a következőkben közlünk:

Debreczen sz. kir. város tekintetes tanácsának
Debreczen.

Bizonyára ismeretes a tekintetes Tanács előtt az áltaiános pangás, amely közgazdasági életünket a válság elé vitte. Különösen érthető ez a produktív munkával foglalkozó iparos-osztály részéről, melynek tagjai a mindennapi életszükségleteik beszerzésében erősen korlátozva vannak. Noha őket mint minden társadalmi tényezői amellet még a közszolgáltatással járó terhek is erősen nyomják.

Ily helyzetben iparosaink örömmel fogadják a munkaalkalom nyújtását, melyek — különösen az építkezés terén — némi reményt nyújtottak a jobb jövő felé. Ilyennek ipárkezett a Bika-szálló építkezése.

Sajnos azonban, iparosaink csalódásban részesültek, mivel az építkezések nem egyes szakiparosok, hanem fővállalkozóknak adatnak ki s az sem helybeli, hanem fővárosi vállalkozóknak, ki úgy látszik, összekötötéseit fenntartva a debreczeni iparosok teljesen mellőzték és a munkák egy részét nyirgathatók teljesítik, minek elmaradhatatlan következménye lesz, hogy a város közönsége miként a múltban, úgy a jövőben sem térhet ki a munkanélküliek segítségére sőt ki

és ismételve nagyobb összeget a fennforgó nyomor enyhítésére fordítani.

Legközelebb a Bika-szálló belső berendezése fog biztosítani. Nehogy iparosaink ettől is elessenek, teljes tisztelettel kérjük a városi tanácsot, hathatós befolyásával odahatni sziveskedjék, hogy ezen munkálatok biztosítása céljából a debreczeni iparosok szakonként hivassanak fel ajánlattételre és a kivittel egyenlő ajánlat, vagy csekély árkülönbség esetén azok hivassanak meg, amely méltányos kíváncsi minden városban és vidéken megvalósulásra talál.

Kérjük továbbá, hogy eltekintve a közvállalkozások szabályozása tárgyában kiadott miniszteri rendeleti intézkedéseitől, jövőben minden olyan munkánál, melynek végrehajtására a tekintetes városi tanács hivatásánál fogva befolyást gyakorolhat, azt a debreczeni iparosok érdekében mindenkor latba vetni és ezzel a helyi ipart támogatni sziveskedjék.

Letartóztatott tolvajok.

Négyezer korona értékű
fűszerárut loptak el.

(Saját tudósítónktól.) Nádudvarról jelentí tudósítónk: Bleier József itteni nagykereskedő már régebb idő óta észrevette, hogy raktárát valaki állandóan dézsmálja. Egymásután tűntek el a legkülönbözőbb áruk, de a tettesnek nem tudott nyomára akadni. Végre is a csendőrségnek tett panaszt az állandó lopásról.

A csendőrség titokban nyomozni kezdett s a nyomozás során arra a megfigyelésre jutott, hogy a falu lakossága az orgazda, akik a tolvajoktól olcsó pénzen vásárolgatják össze az ellopott fehérműveket. Most már könnyű volt a tetteseket kikutatni, akiket Papp Imre, Szabó József és Barátó Imre személyében le is tartóztatott. Mindhárom Bleier szolgálatában állottak s a raktárhelyiségekben dolgoztak.

A vallatás során a hűtlen alkalmzottak bevallották a lopásokat.

Bleier becslése szerint a lopások által okozott kár közel 4000 korona.

Az Odol világhírét páratlanul tartós hatásának köszönheti. Míg másféle szájvizek csak az öblögetés pillanatában hatnak, addig az Odol az öblögetés alatt beszívódik a fogakba és a száj nyálkahártyáiba és — mint bebizonyult — még órák múlva is hat. Az Odol ezen sajátos tulajdonsága órákra megbénítja, hátráltatja a fogrontó erjedési folyamat megindulását.

Az uzsora tobzódása a debreczeni piacon.

Husz százalék jutalék.

(Saját tudósítónktól.) Egymásután hangzik föl a panasz, hogy a lelkiismeretlenebb vezetés alatt álló pénzintézeteink akként akarják pótolni veszteségeiket és üzlet hiányában akként igyekeznek nyereségre szert tenni, hogy a kisebb birtokokat a legkisebb ügy felhasználásával árverezetik és potom pénzen megvásárolják.

A kisgazda, aki ezeknek az intézeteknek ezer koronával tartozik, lehet harmincezer korona értékű ingatlana, el van veszve. Minden mérlegelés nélkül utasítja el a kisebb vidéki pénzintézet is, nemcsak azért, mert szintén gyöngye és a kis pénz meg uzsorászkodásra kell, hanem mert ennek is az az érdeke, hogy a pénzhány fokozódjék és még jobb atmoszférát teremtsen a visszaélésnek. Akinek birtokát nem üt ki kezéből, ahhoz felszólítást intéznek, hogy eddigi kölcsönét ezután a bankkamattal fölül 4 és fél vagy 5 százalékkal kell megfizetnie és ha erre nem kötelezi magát a következő tíz esztendőre is, sőt egy évre visszamenőleg is, fizesse vissza.

Tudomásunk van róla, hogy ez még nem is a legrosszabb eset, van olyan is, ahol az tizletfél 8 és fél százalékon fölül, évenként husz százalék jutalékot fizet.

Amely gazda, kereskedő, vagy iparos kénytelen a bank felszólítására magát ilyen feltételek mellett lekötöni, az el van veszve, csak egy kis haladékat élvez.

Most tűnik ki igazán, micsoda veszedelmek rejőzködnek a debreczeni és vele az egész hajdusági piacon, ahol a nagy gazdasági nyomásra sem tűnt el még a sok szegény, saját tőke nélkül dolgozó kis intézet, amely másból, mint urozsából meg nem élhet.

Vidéki szülők

akik gyermeküket Debreczenben
akarják iskoláztatni,

gondoskodjanak

arról, hogy a gyermek részére jóra-
való polgári családnál

tisztességes ellátást

és gondos felügyeletet biztosítsanak. Ne halasszák ezt a fontos kérdést az utolsó percre, hanem hirdessék szándékukat idejekorán a „Debreczen” apróhirdetéseit közt, hogy a beérkező ajánlatok közül a legmegfelelőbbet kiválaszthassák.

Makulatur papiros olcsón kap-
ható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. sz.

Színház.

Heti műsor:

(A színházi iroda jelentése:)

A heti műsort az igazgatóság a követ-
kező képen állította össze:

Kedden: „Lakások” (vigjáték.)

Szerdán: „Elvált asszony” (operette.)

Csütörtökön: „Váljunk el” (vigjáték.)

Pénteken és Szombaton: Csók szanató-
rium (Burleszk operette.) Ujdonság.

Lakások. (A színházi iroda jelentése:)

Hajó Sandor pompás vigjátékát hozza színre ma a színházulat vigjátéki személyzete. A darab kitűnő szerepei a legjobb kezekben vannak letéve. A női főszerepeket Károlyi Ibolyka (szende) és Bányai Irén (naiva) játszik. A férfiak közül: Fehér Gyula, Nagy Sándor, Lajtai, Kormos, Szalai játszanak jelentős szerepeket. Jegyek e bérletiszünetes időszakra már a közönség rendelkezésére állanak.

HIREK.

— **Kinevezés és áthelyezés.** A m. kir. valóság- és közoktatásügyi miniszter Némenthy Kázmér siketnema inf. tanárt a siketnémák debreczeni intézetéhez kinevezte. — Fialkovits Gyula tanárt a siketnémák ungvári intézetétől a siketnémák debreczeni intézetéhez, Tóth Árpád tanárt a siketnémák debreczeni intézetétől a siketnémák ungvári intézetéhez helyezte át.

— **A királyi ügyész itthon,** Gáthy Bálint a kir. ügyészség vezetője visszatért szabadságáról s átvette a hivatal vezetését. — Magoss Kálman kir. ügyész pedig tegnap kezdte meg két hétre terjedő szabadságidejét.

— **Hol a karnagy?** Fischer Károly a debreczeni színház karnagya, akit most szerződtetett Mezey Béla színházigazgató, ma reggelre eltűnt Debreczénből. Hova lett, nem tudják, mert nem érkezett tőle levél az igazgatóhoz. Azt is beszéljük, hogy valami szerelmi-féle dolog miatt hagyta el a lársuatot. Fischer helyét most Irmay Béla tölti be. Most azután levelet kapott Mezey igazgató Fischertől amelyben ezeket írja: „— A legvégsőbb elkésredésem arra vitt. Nem volt mas menekvésem a biztos elpusztulástól, mert uram, értse meg, én egy roncs lettem, mióta eljöttem ide és a legrövidebb időn belül munkaképtelen lettem volna.” Fischer karmester még azt igéri Mezeynek, hogy Budapestről küldeni fog fog maga helyett karmestert.

— **A gazdasági bizottság ülése.** Az 1913-ik év szeptember hó 3-án szerdán délelőtt 11 órakor, a gazdasági bizottság a városház nagytermében ülést tart. Tárty; a Hortobágy hasznosítása ügyében, szerződés tervezet tárgyalása.

— **Elsikkasztott kerékpár.** Mezei István cipésztanonc egy napi használatra kölcsön kérte el Molnár József műszerész kerékpárját; használati díj fejében ki is fizetett annak 2 korona díjat. Mezei aztán a kerékpáron egy elkerékpárolt, hogy ezt a járművet nem is adta vissza tulajdonosának, hanem azt eladta Ujfehértón 1 kor. 40 fillér vételárért, vagyis a büntetőtörvénykönyv szavaival szólva, — elsikkasztotta. Az illy módon megkárosított Molnár József sikkasztás vétsége miatt bűnvádi feljelentést tett Mezei István ellen a debreczeni királyi ügyészségnél, ahol az eljárás folyamatba tették.

-- **Veszélyes kutya.** Nagy József vízvezetési szerelő ma délelőtt a Széchenyi-utca 44. szám alatt dolgozó munkásokat akarta meglátogatni, akik ott a vízvezetékot készítették. Midőn az udvarba ért, egy óriási szürkés tarka kutya reá rohant, ruháját letépte és kezét megharapta. Nagy József a kutya gazdáját feljelentette a rendőrségnek, amely egyúttal a veszélyes kutya megvizsgálását azonnal elrendelte. Bizony megérdemlik az ebarító gazdák a szigorú büntetést, akik az ilyen veszélyes állatot egyszerűen szájkosár nélkül engedik szabadon kóborolni. — A vizsgálat megejtése után, a kutyát a bíróság kipusztította.

— **Panasz a kuruzsló ellen.** Salkai István büdsszentmihályi iakos régóta üzi már a kuruzslást, legutóbb Révész József homokkert-utca 3. szám alatt lakó kislányát akarta kezelni, illetve az apától 70 koronái gyógyköltés címén kicsalt, — de gyógyszer nem küldött, sem a pénzt nem küldte vissza. Révész József most feljelentette a kuruzsót, aki végre elnyeri méltó büntetését.

— **Lopás a lakásból.** Tóth Albertné Csillag utca 93. szám alatti lakos panaszt emelt ismeretlen tettes ellen, aki tegnap este bement a szobájába s az asztalról egy darab 60 korona értékű aranyláncot, melyen egy szivalaku arany függő volt, ellopt.

— **Becsapta a cigány asszony.** Kain Antalné Varga-utca 26. szám alatti lakos feljelentette Hadadi Mária cigányasszonyt, aki tőle 28 korona értékű, s több rendbeli viselt ruhát elvitt, hogy azokat eladja, s az árával elfog számolni. Hadadi Mária a ruhákat el is adta, de a kapott pénzről nem számolt el, — hanem azt saját céljaira elköltötte.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság főgynöksége hivatalos óráit újból délelőtt 8-12, délután 2-5-ig tartja.

x **Fényképezési készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, akik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtalálható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az **A. Moll** cégnek (Bécs, Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességei áruházát, a melynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

gummi-sarkot

az egész világ ismeri és dicséri! Cipésztől határozottan csak a valódi új **BERSON-gummi-sarkot** kérje, aranydobozban s utasítson minden utánzatot vissza. Bersonművek, Budapest VII

Modern és a legjobb VILLAMOS berendezések Földvári-nál

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Gerő százados marad.

Budapest, szept. 3. (Saját tudósítónktól.) Beöthy Pál a képviselőház elnöke most érkezett vissza nyári szabadságidejéről. Egy újságíró meginterjúvolta a Gerő százados távozásával kapcsolatos hírek felől, amire Beöthy kijelentette, hogy a parlamenti őrség parancsnoka, mint ilyen, továbbra is megmarad az állásában.

A görög miniszterelnök lemondott.

Milánó, szept. 2. (Saját tudósítónktól.) Athéni jelentések szerint a Konstantin görög király és Venizelos miniszterelnök közötti ellentétek miatt, a miniszterelnök ma beadta lemondását.

Bolgár-török szövetség (?)

London, szept. 2. Szófiából érkező jelentések szerint, a bolgár kormány az éjjel egy újabb minisztertanácsot tartott, amelyen három delegátus Konstantinápolyba való küldését határozták el. Meg nem erősített hírek egy bolgár-török szövetségről is beszélnek.

Felfüggesztett tanfelügyelő.

Budapest, szept. 2. (Saját tudósítónktól.) A vallás és közoktatásügyi miniszter ma felfüggesztette állásától dr. Gulyás Ferenc pest megyei tanfelügyelőt. A felfüggesztés oka hiatali visszaélés.

Veszélyben a Burg.

Bécs, szept. 2. (Saját tudósítónktól.) Ma hajnalban villámcsapás következtében kigyulladt a minoriták itteni 400 éves temploma, amelynek lángjai veszélyeztették a közelben levő Burgot is, úgy hogy jóformán az összes kertületi tűzörségek kivonultak. A régi műemrek teljesen porrá égett.

A király Gödöllőn.

Bécs, szept. 2. (Saját tudósítónktól.) Beavatott körökből kiszivárgó hírek szerint a király a hó végén néhány heti tartózkodásra Gödöllőre érkezik.

Kolera Beregben

Beregszász, szept. 2. (Saját tudósítónktól.) Az ázsiai kolera, amely eddig csak a délvidéken szedte a maga áldozatait járványszerűleg lépett föl Szolyván és Valócon is. Az előbbi helyen három, Volócon pedig két ember halt meg.

CSARNOK

Az ősök tisztelete Japánban.

Közli R.

Folytatás.

Ezért rendeli a polgári törvénykönyv egy másik szakasza: „az, aki a törvény értelmében hivatva van a ház fölötti jogot örökösni, nem léphet ki a házból, se új házat nem alapíthat, kivéve azon eseteket, amikor a főház utáni örökösödési rend azt szükségessé teszi.”

Annak tehát, aki a törvény szerint örökösnek vélelmezendő, kötelessége a főház utáni örökséget elfogadni és az ősök tiszteletét folytatni. Ugyan ezen okból tiltja a törvény, hogy ő és épen úgy az örökösödő egy másik háznak akár házasság, akár fiúsítás, akár más uton tagjává válhassék, vagy egy más házat alapíthasson, hacsak az ősök tiszteletének a főházban való főtartása e rendszabályt meg nem követeli. Ebből pl. o. az is következik, hogy a ház ura, vagy törvény szerint vélelmezendő örököse nem veheti nőül egyetlen leányt egy másik ház urának, aki törvény szerint örököse lesz a másik háznak s ennek csak egyetlen módja van, amely az, hogy a polgári törvénykönyv 975. szakasza értelmében bírósági ítélet útján tosztatja meg magát a ház öröklésétől.

A házassági jogra vonatkozó része az 1898-ban életbe lépett polgári törvénykönyvnek csak annyiban tér el a mintaul szolgálta porosz törvénykönyv rendelkezéseitől, amennyiben „az ősök tisztelete” okvetlenül meg kívánta, tehát úgy szólván megköveteli, hogy a házasságból gyermekek származzanak, minthogy jogutód nélkül az ősök tisztelete megszűnik, ami oly szörnyű bűn japán fölfogás szerint, melyet lehetnének kell tenni. A legnagyobb bűn — mondja Confucius — a gyermekek „Kegyelet-hiánya”, mit azzal egészíti ki, hogy a legnagyobb hiba az utódok hiánya már azért is, mivel az előd boldogsága attól függ, hogy utódja végezze a szent cselekményeket ősei iránt.

(Folytatjuk.)

Felelős szerkesztő: Rác-Rónay Károly.

A Gazdasági Takarékpénztár r.-t.

értesíti t. részvényeseit, hogy részvényeinek kicserélését **folyo év szeptember 1-én megkezdte.**

A jelenleg forgalomban lévő 200 K n. é. részvények helyett 2 drb. egyenként 100 K n. é. részvény, a Debrecen városi takarékpénztár r.-t.-féle 100 K n. é. részvény helyett pedig 1 darab ugyancsak 100 K n. é. Gazdasági Takarékpénztár r. t.-féle részvény lesz kiszolgáltatva.

A részvények az 1913 évvel kezdődő összes le nem járt szelvényekkel együtt nyújtandók be kicserélés végett.

A részvények kicserélése díjmentes.

Az igazgatóság.

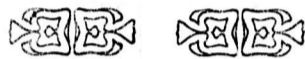
C SOMAGOLÓ - PAPIROS

(Ujság papiros)

Helyszüke miatt

OLCSÓN-ELADÓ.

Rendkívül alkalmas:

 Gyümölcs, zöldség,
csemetefák, virágok stb.
csomagolására.

Megrendelhető: a

DEBRECZEN

kiadóhivatalában

Debreczen, Darabos-utca 7.

5 kg. póstaesomag 60 fil.

SZ

M

a főv
legké
olcsó

Pa

GA

zál lod

kávél

e

mas-ré

gyógy

kényel

dák, k

kő- és

villam

menny

nál és

szerve

200 k

intányo

Prospe

WES

Haga

K

K

Ba

betét

Bud

Gyó

a,

Sz

fürdőkö

(a vasu

rendeze

Az

pitottam

Eg

1 koron

ára 40

Gőzfür

Kádfür

Nőknel

Férfiak

Fü

tartalma

Megnyilt

a főváros legelegánsabb, legkényelmesebb és legolcsóbb szállodája

Park Szálloda

GARAI ÁRMIN

szállodás és a Sorrento-kávéház tulajdonosa.

Igen fényes éttermeivel és kávéházával—Budapesten, a Keleti (Központi pályaudvar) szemből, Baross-tér 10. szám.

CSÁSZÁRFÜRDŐ. BUDAPESTEN.

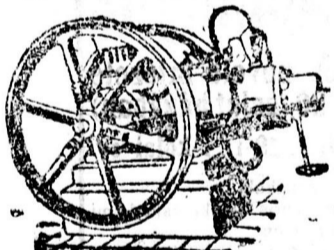
Nyári és téli gyógyhely, a magyar irlgalmas-rénd tulajdona. Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszorburogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szénsavas- és villamos vizfürdők. — A fürdők kitűnő eredménye használhatnak főleg csúszóbántalmakkal és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelésmennyiségek. — Gyógy- és zenéj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

CLIMAX

Magasnyomású nyersolajmotorok 15-150 l.

Magasnyomású nyersolajmotorok 15-150 l.

legolcsóbb és legmegbízhatóbb. Üzemeltetésük egyszerű. Alacsony zavarhatóság. — Penz ügyféri felügyelet nélkül. Egy szerelő kezelési időszaka 10-15 óra alatt.

Költségtérítések és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa
betéttársaság motorgyári fióktelepe
Budapest, VI, Váci-körút 59/00

Gyógy kénes iszapfürdő a „Diana“ fürdőben.

Szíves tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközönségnek, hogy a „Diana“ fürdőben (a vasúttal szemben) kénes gyógy iszapfürdőt rendeztem be.

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődött ára 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill. Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Füzetjegy ára 7. korona, tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel

Kabai József
fürdőtulajdonos.

Eladó takarmány!

3 kazal szék széna

circa 1500 métermázsá,

3 kazal lucerna

hasonló mennyiséggel, (ha kell) több is mázsa szerint. Ugyanott

340 darab fésült anya birka

kosokkal s az idej bárányok (mind prima)

eladók.

Közt mellett, Vasut Berettyóújfalú Darvason.

Csapó Dezsőnél

R. WOLF
Magdeburg-Buckau
Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LCKOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb csomagjába.

Legjobb szepitőszert! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utánzatoktól! Törv. védve.

Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és föntartására legkiválóbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben kapható **Földes-féle**

MARGIT CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőcs eltávolító szepítő, májfoltot, pattanást, mi eszert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himlőhelyeket is, az arcot fehérré, simává és üdőbbé varázsolja. **Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f. Margit fogpép (Zahnpasta) 1. korona, Margit arcvíz 1 korona.** Postán utóvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihályovics Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Barócz Zsigmond [Hajduszentpál] Ersey Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanilincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogeriában. Vények ingyenes.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Verseny nélkül

Előkelő kellemes egzisztencia kínálkozik céltudatos, erélyes uraknak **kerületi egyedáruság**

által. Versenynélküli eladása egy szerfölött jól értékesíthető cikknek. Szakértelem nem szükséges. Pályázók, akiknek 3000-6000 korona tőkájuk van, kimerítő ajánlkozásukat küldjék a következő címre: „Hohes Einkommen 65496“ Heinrich Schalek hirdetőiroda, Wien, I., Wollzeile 11.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernak évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sós borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsölés-szer készvény, csusz és a meg-hülés egyéb következményei-nél legismertebb népszer.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyvel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9. Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Rutinirozott budapesti,

kiterjedt ismeretséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

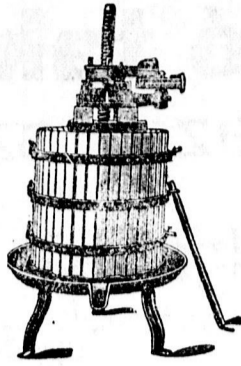
„fizetéseképtelen“

vagy fizetési haladékot kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hártalan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyezségek esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviselést tartok. Cim:

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68-17

Megbízható, kitünő szerkezetű

kecskeméti borsajtót

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezte mint az O. K. H. tagja gyarából.

Ipari és Háziipari szövetkezetek Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII., József-körút 36. szám.

Tessék árjegyzéket kérni.

Gutmann Testvérek

köszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 33.

Elsőrendű porosz darab, kocka es diószén, szoba és konyhafűtésre.

Ostrau-dombraui darab, kocka, dió és aknaszén.

Ostrai mosott, gép- és kazánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovácszén.

Drenkovai szén, ipari célokra, saját gőz-szűnkkel szállítva.

Ostrau-dombraui pirszén, öntőde és szivógázmotor célokra.

Ostrai-légszuszpirszén, szobafűtésre

Ostrai-köszénbrikett, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.

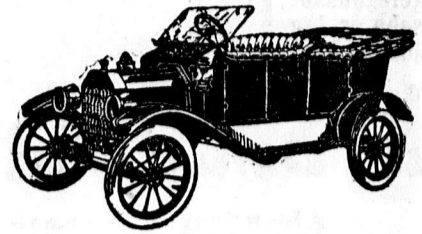
Minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

HANN ARTHUR ÉS TÁRSAI
automobil-osztálya

Budapest, VIII, Üllői-ut 52/B. Telefon: József 1-60.

FORD 20 HP. négy hengeres acél automobil. Torpedó turagép teljes felszereléssel:

4800 korona.

Magyarország minden terep- és utviszonyai közt különösen bevált olcsó üzemi, praktikus „turagép“ Nagyszámu referenciák.

Szállítható azonnal. Kérjen katalógust!

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép uri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. — Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete Budapest, VI. Bajza-u. 20 (saját házában)

Andrássy-uti villanegyed. 19-ik iskolai év.

- I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
- II. Felsőbb eányskola, általános és kereskedelmi irányú továbbképző tanfolyam.
- III. Internátus bennlakó és félig bennlakó tanulók számára.

Bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld

Az igazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása 5 fillér. Vastagabb betűvel 10 (tíz) fillér

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasra szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kéréik.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidéki ról apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

Irodá ha könyvelésben is jártas kisasszony felvétetik. Sajátkezüleg irt ajánlatok fizetési igény megjelölésével, e lap kiadóhivatalába adandók le „Sze ény igényü“ jelge alatt.

Keresztyén uri hazhoz helyben — vagy vidékre ajánlkozik házi teendőkben jártas nő. Inkabb jó bánásmódra reflektál. Cim a kiadóhivatalban.

Üzletszerző magas jutalékkal, keresztek. Nyugdíjas egyennek igen alkalmas mellékfoglalkozás. Sajátkezüleg irt ajánlatok „Nyugdíjazott“ jeligére a kiadóhivatalba adandók be.

Hatvan-utca 6. sz. alatt két utca bntorozott szoba esetleg külön-külön is jóányos árban azonnal kiadó.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnóm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényekről később, ezúttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnó“ címmel, kiadóba.

Tenke Biharmegye. Legolésőbb és leghathatásosabb vasas fürdők egyike, a nőibetegségek és vérszegénységből eredő bajok gyógyítására. — Prospektust készsèggel küld a fürdő-igazgatóság.

Eladó

szőlő és lakás!

A Bocskay-kertben egy jókarban levő 1 katasztrális holdnyi szőlő, ráépített nyaralóval mely áll 2 szobából verandából, cselédszobából konyhából, aláépített pincéből, — külön mellékhelyiségek (fásszin-edényszin stb.) szabad kézből az dei szőlőterméssel együtt

eladó.

Értekezhetni lehet Dr. Király Péter ügyvédnél Debreczen, Csapó-u. 32.

Allandóan

mellékkeresetként is

sok pénzt

kereshet

ha címét foglalkozása megjelölésével Budapest, 55-ös postahivatalba „Universium“ jeligére beküldi. — Nem ügy-nökség.

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában Debreczen Darabos-utca 7.